U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **D. B.**, zast. JUDr. Anitou Pešulovou, advokátkou se sídlem Klimentská 1652/36, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2017, č. j. OAM-553/ZA-ZA04-K01-PD1-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2017, č. j. 1 Az 26/2017 – 56,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni JUDr. Anitě Pešulové, advokátce se sídlem Klimentská 1652/36, Praha 1, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **3 400 Kč**, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Žalovaný jím rozhodl, že se stěžovateli neprodlužuje doplňková ochrana podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobci byla v roce 2014 udělena doplňková ochrana proto, že bezpečnostní situace v Oděské oblasti, odkud pochází, byla negativně ovlivněna konfliktem na východě Ukrajiny a nebylo jisté, zda se tam tento konflikt nepřelije. Nebylo přitom možné, aby stěžovatelova rodina využila vnitřního přesídlení (rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 11. 2014, č. j. OAM-553/ZA-ZA04-P07-2014).

[3] V napadeném rozhodnutí žalovaný vysvětlil, že důvody, pro které byla žalobci udělena doplňková ochrana, již netrvají. Situace v Oděské oblasti je od roku 2015

stabilizovaná a stěžovateli nadále nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. K obavě z potíží způsobených zvýšenou kriminalitou v oblasti uvedl, že stěžovatel se může obrátit na ukrajinské státní orgány. Povolání do armády není azylově relevantní a dle jeho zjištění ani pravděpodobné, neboť od konce října 2016 mají být mobilizováni jen dobrovolníci a profesionálové. Stěžovateli navíc nebyl nikdy doručen povolávací rozkaz.

[4] Krajský soud se s tímto posouzením ztotožnil.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti nejprve prezentoval důvody, pro které ji má za přijatelnou. Zaprvé se má týkat doposud nejudikované otázky, jak staré podklady lze ještě považovat za objektivní a aktuální. Zadruhé napadený rozsudek má být zatížen zásadní vadou s vlivem na jeho hmotněprávní postavení, neboť městský soud nevypořádal námitku, dle které žalovaný neshromáždil dostatečné informace o zemi původu a v důsledku toho nevycházel z řádně zjištěného skutkového stavu.

[6] Po věcné stránce namítal, že žalovaný vycházel ze zastaralých zpráv a vybíral je neobjektivně; jednalo se jen o všeobecné informace o zlepšení situace. Nevzal v potaz materiály, které stěžovatel předložil, respektive chtěl předložit. Měl zjistit, že v roce 2016 se znovu zostřily boje na východě Ukrajiny a že v místě stěžovatelova pobytu na Ukrajině operují povstalecké skupiny, které se dopouštějí násilností na obyvatelích, a není jim dostupná žádná ochrana. Ze sdělovacích prostředků je obecně známo, že jejich aktivity jsou přinejmenším v místech ozbrojeného konfliktu podporovány nebo tolerovány ukrajinskou vládou. Nejde jen o to, že by stěžovatel nechtěl nastoupit do armády. Žalovaný ani nezjišťoval, jakým dalším rizikům by mohl být vystaven s ohledem na skutečnost, že mluví rusky. Dodal, že v jeho případě není možné využít vnitřního přesídlení.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ke stěžovatelovým námitkám uvedl, že vycházel z aktuálních informací z konce roku 2016 a ledna 2017 a že konflikt na Ukrajině je tři roky zakonzervován v Doněcké a Luhanské oblasti. V současné době je již nepravděpodobné, že by se dále rozšířil. Stěžovateli ostatně nic nebrání v tom, aby případně pobýval v jiné části země než v Oděské oblasti, jelikož je ukrajinské národnosti a hovoří rusky i ukrajinsky.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátkou [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

[9] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního

odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[10] Nynější kasační stížnost k věcnému projednání nepřijal.

[11] Stěžovatel se mýlí v názoru, že jeho kasační stížnost se týká otázek, které Nejvyšší správní soud doposud neřešil. Ve své judikatuře již podrobně rozebral pravidla pro práci s informacemi o zemi původu a konstantně vychází z toho, že musí být v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné, vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, transparentní a dohledatelné (srovnej např. rozsudek ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 – 71). Posouzení, zda v tom kterém případě žalovaný podle těchto pravidel postupoval, je otázkou hodnocení okolností jednotlivých věcí, nikoli problematikou s judikatorním přesahem.

[12] V projednávané věci byl zjištěný skutkový stav zpochybněn námitkou neaktuálnosti, nedostatečnosti a nevyváženosti shromážděných zpráv. Ani v tomto ohledu Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil.

[13] Nejprve v napadeném rozhodnutí a správním spise ověřil, že žalovaný vycházel z informace Ministerstva vnitra Velké Británie z ledna 2016 – Ukrajina: Krym, Doněck a Luhansk; zprávy Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických z 13. 4. 2016 o dodržování lidských práv na Ukrajině v roce 2015; výroční zprávy Human Rights Watch 2017 z 12. 1. 2017; zprávy Freedom House z 27. 1. 2016 – Svoboda ve světě 2016 – Ukrajina; výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 z 24. 2. 2016; informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 3. 6. 2016, č. j. 103518/2016-LPTP – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí; informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 25. 7. 2016, č. j. 107283/2016-LPTP – Možnost podat stížnosti proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci; informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 15. 10. 2015, č. j. 117822-LPTP – Bezpečnostní situace v Oděse; informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045-LPTP – Podmínky výkonu základní vojenské služby, postih za nenastoupení k výkonu základní vojenské služby, civilní/alternativní služba, podmínky pro vyslání do oblastí bojů na východě země (ATO), postih či trest za nenastoupení k vojenské službě v rámci částečné mobilizace, občané Ukrajiny s trvalým pobytem či dlouhodobým pobytem v zahraničí a základní vojenská služba/vojenská služba v rámci částečné mobilizace; zprávy ČTK ze dne 5. 2. 2017 – Tvrdé boje u východoukrajinské Avdijivky ztratily na intenzitě; informace OAMP z 24. 11. 2016 – Politická a bezpečnostní situace, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby.

[14] Soud dále předesílá, že sám stěžovatel na podporu svých tvrzení neoznačil žádné důkazní prostředky. Ze správního spisu nevyplývá, že by cokoli dokládal v průběhu správního řízení, nebo se o to pokusil. Neučinil tak ani v žalobě (s výjimkou odkazu na článek ze serveru www.aktualne.cz, který ale nebyl podstatný, jak bude vysvětleno dále) či v kasační stížnosti. Soud tedy nepřikládal význam jeho obecnému tvrzení, že se pokusil předložit nějaké zprávy.

[15] Z výše uvedeného přehledu je pak zřejmé, že žalovaný vycházel z dostatečného množství zpráv o zemi původu, které pojímají dění na Ukrajině v letech 2015 a 2016. Je pravda, že informace o vývoji situace v roce 2017 jsou pouze omezené, napadené rozhodnutí ale bylo vydáno v polovině měsíce února, což znamená, že i zprávy z konce roku 2016 byly v té době přibližně čtvrt roku staré. Vzhledem k tomu, že zprávy vypovídají o tom, že situace v zemi byla (kromě východní části) stabilizovaná, lze takové zprávy považovat za dostatečně aktuální. Pokud stěžovatel neoznačil konkrétní skutečnosti, které se měly udát a které žalovaný pominul, nemohla být jeho námitka opodstatněná.

[16] Nejvyšší správní soud nepřehlédl jeho tvrzení, že došlo k zostření bojů ve východní části země (v žalobě jej dokládal odkazem na článek na serveru www.aktualne.cz, který se měl týkat bojů u Avdijivky), to se však vůbec netýkalo podstaty projednávané věci. Stěžovateli nebyla doplňková ochrana prodloužena proto, že odpadlo riziko rozšíření konfliktu z východní do jižní části země, konkrétně Oděské oblasti, odkud pochází. S těmito důvody se tedy míjí jeho argumentace o vývoji konfliktu v zasažených oblastech na východě (v Doněcké a Luhanské oblasti).

[17] Ohledně námitky nedostatečně konkrétních informací o Oděské oblasti uvádí Nejvyšší správní soud následující. Žalovaný shromáždil zprávy, které podrobně postihují vývoj v celé zemi. Vzhledem k tomu, že se vztahují i k Oděské oblasti, odkud stěžovatel pochází, lze je obecně považovat za dostatečné. Stěžovatel ani v tomto případě neoznačil konkrétní skutečnosti, které měl žalovaný pominout, proto jeho námitky neobstojí.

[18] Tvrzení, dle kterého v Oděské oblasti operují povstalecké či jiné skupiny, proti jejichž činům není obyvatelům dostupná ochrana, je obecné a nepodložené. Nemůže tak zpochybnit závěry žalovaného, který podrobně zdůvodnil (na stranách 5 a 6 napadeného rozhodnutí) a podložil výše citovanými zprávami, že Oděská oblast nebyla vojenskými událostmi v zemi nijak významněji zasažena a v případě „běžné“ kriminality se lze obrátit o pomoc na státní orgány. Stěžovatelova argumentace o nedostupnosti skutečně efektivní ochrany se vztahuje k východní části země, nikoli jižní, odkud pochází.

[19] Podobně tomu bylo s námitkou o nevyváženosti shromážděných informací. Závěr žalovaného o stabilizaci situace, která je podložena četnými zprávami o zemi původu, nelze relevantně zpochybnit prostým konstatováním, že byly pominuty zprávy svědčící o opaku. Jak již bylo uvedeno, stěžovatel žádné konkrétní zprávy, které měly být dle jeho názoru pominuty, neoznačil.

[20] Lze tedy shrnout, že žalovaný shromáždil dostatečné informace o zemi původu a napadené rozhodnutí řádně zdůvodnil. Stěžovatel oproti tomu prezentoval poměrně obecnou a nepodloženou argumentaci, která se mnohdy míjela s rozhodovacími důvody žalovaného. Jeho námitky proto nebyly způsobilé závěry žalovaného zpochybnit.

[21] V kasační stížnosti nicméně opodstatněně upozornil, že k jeho námitkám se dostatečně nevyjádřil krajský soud. Byť napadený rozsudek obsahuje komplexní náhled na stěžovatelovu věc, krajský soud v něm výslovně neuvedl, z jakých důvodů vyhodnotil jako nedůvodné stěžovatelovy námitky ohledně kvality shromážděných informací.

[22] Toto pochybení však nevedlo k přijatelnosti kasační stížnosti, jelikož nemohlo mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele v intencích citovaného usnesení prvního senátu. Výše bylo vysvětleno, že stěžovatelovy námitky nebyly způsobilé zpochybnit závěry žalovaného (míjely se s nimi). Neoznačil žádné skutkové okolnosti, které žalovaný měl zjistit a zohlednit a které by vedly k jinému posouzení věci. Pokud krajský soud nevypořádal takové námitky, pochybil, ale nikoli způsobem, který by mohl vést k zásahu do stěžovatelových hmotných práv.

[23] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že se nezabýval námitkou týkající se postavení ruskojazyčného obyvatelstva v Oděské oblasti, protože stěžovatel ji nepřípustně uplatnil až v kasační stížnosti, byť tak mohl učinit již v řízení před krajským soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[24] Zmínka o obavě z nástupu do armády byla jen vedlejší a dále nerozvedená, soud proto pouze pro úplnost opakuje, že dle zjištění žalovaného jsou v současné době povoláváni pouze profesionálové a dobrovolníci a stěžovateli ani nebyl doručen povolávací rozkaz.

[25] Možnost vnitřního přesídlení nebylo v projednávané věci potřeba řešit, neboť nebyly zjištěny okolnosti, které by stěžovateli bránily v návratu do oblasti, ze které pochází. Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že situace na Ukrajině je tíživá, to ovšem samo o sobě neznamená, že se jedná o azylově relevantní situaci, jak podrobně vysvětlil žalovaný. K řešení stěžovatelovy situace slouží instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost stěžovatele svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[27] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[28] Nejvyšší správní soud dále rozhodoval o odměně advokátky JUDr. Anity Pešulové, která byla stěžovateli ustanovena jako zástupkyně pro řízení o žalobě usnesením městského soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 1 Az 26/2017 – 25, a na základě § 35 odst. 9, věty poslední, s. ř. s. jej zastupovala i v řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 9, věty první, s. ř. s. hradí odměnu za zastupování a hotové výdaje ustanoveného advokáta stát.

[29] Ustanovená zástupkyně učinila v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby jí náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále

300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celková výše odměny činí 3 400 Kč a bude jí vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. prosince 2017

JUDr. Radan Malík
předseda senátu